

Jegyezze be naptárába: a faiparban ez a 7 nap „A HATÁRIDŐ”...

Mert kétfévente csak egyszer vannak együtt, egy helyen a faipar legjobbjai – Hannoverben a LIGNA-n. 1993-ban 30 ország 1 300 kiállítója hozza el innovációkban és újdonságokban gazdag kínálatát. Itt várja a szaklátogatókat mindaz, ami a fagegyipari munkálásban és -feldolgozásban ma a csúcs.

**Faipari
szak-
információ
1993-ra.
Már most
kérje!**

A faipar így időt és pénzt takarít meg, mivel itt egymásra találhatnak a legfontosabb üzleti partnerek.

...és ez feleslegessé tesz minden más határidőt.

 LIGNA
HANNOVER
1993. május 19-25.

Faipari és erdőgazdasági gépek és felszerelések világvására

Vagy magyarországi képviselője:

'presentex Vásárlóképviselői Kft. Budapest, Vásárváros, B pav. I. em. Telefon: 263-6057, 263-6055, telefax: 263-6054.

DEUTSCHE MESSE AG, HANNOVER / GERMANY

Új faápolási rendszer

A fák megköszönik

A Bács-Kiskun Megyei Környezetvédelmi Alapítványnak köszönhetően tucatnyi fa zöldellhet még évszázadokig a Duna-Tisza közén.

A megszokottól eltérően Bács-Kiskun megye környezettünkért felelősséget érő szakemberei nem hagytak elpusztulni néhány meglelt korifamatusálemet. Az Alapítvány 1991-ben pályázati felhívást intézett a megyében élő, megmentésre érdemes fák felkutatására. A felhívás nyomán pályamű készült **Bács-Kiskun megyei idős fák katasztere*** címmel, mely számba vette a megóvásra érdemes egyedeket és a megmentésük érdekében elvégzendő munkákat. Ebben az esetben a gondolkodást tett követte. Így kapta meg cégünk a megtisztelő megbízást a kataszterben szereplő néhány egyed állagmegóvási munkáira.

Az Alapítvány bizalmát cégünk, a Garden Kft. azzal nyerte el, hogy jelentős eredményeket ért el beteg fák orvoslásával. Munkánk elindítója dr. Sipos András, a Szarvasi Arborétum igazgatója, aki egy új faápolási technológia születésénél is bábáskodott. A Szarvasi Arborétum fái kívül az ország más arborétumaiban és természetvédelmi területén álló egyedek életét hosszabbítottuk meg. Bács-Kiskun megye sem volt ismeretlen terep számunkra, hiszen dr. Göbölös Antal gondoskodása kiterjedt a hetényi Hét-tölgyre és a Kecskeméti határában álló Möriz-tölgyre.

Megbízatásunk a kataszteri felmérésben szereplő közel tucatnyi egyedre szólt, melyek között csodálatos, évszázadokig éltek kocsányos tölgyek voltak. Sebészeti beavatkozásunk eredményeként a pusztulási folyamatok megálltak, lelassultak, és a fák újabb esélyt kaptak, hogy még évtizedekig javítsák levegőnket, megpihenjünk árnyékot adó lombjuk alatt, s hogy csodálhassuk őket.

Munkánkat a helybeliek érdeklődő és várakozó figyelme követte, mintha egy családtagjuk felépülését, gyógyulását várnák. Faápoló csoportunk eszköztára bővült. Külföldi kollégáink segítségével megismerkedtünk egy új tudománnyal, a fabiológiával és az ezen alapuló új faápolási rendszerrel, fássebészeti eljárással, amit Alex L. Shigo professzor dolgozott ki. (Jó lenne tudni a részleteit is. A szerk.)

Munkánk során sok, pusztulófélben lévő fával találkoztunk, mely várja sorsa jobbrafordulását, talán nem reménytelenül. Köszönik a fák mindazoknak, akik ezt lehetővé tették és teszik.

Lukács Zoltán
üzgyviteli igazgató
Garden Kft.

Bancsi Attila
faápolási csoportvezető

Az erdőgazdálkodás és a természetvédelem

(Konferencia)

Erdőgazdálkodásunk jelentős mérföldkövének – erdészek és természetvédők látványos kézfogásának – lehetünk tanúi az Országos Erdészeti Egyesület, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, a Világ Természetvédelmi Alap, a Természet Szolgálatában Alapítvány rendezésében és ez utóbbi támogatásában Budapesten, január 9-én rendezett konferencián.

A konferencia célját beköszöntő szavaiban dr. Tardy János h. államtitkár, az OTVH elnöke foglalta össze: tudomásul kell venni, hogy a természetvédelem erdészeti bölcsőjét kinőtte, de egymagában nem tud, de nem is akar megélni. A természetvédelem terén a polihisztorok kora lejárt, az etikai kérdések újragondolására van szükség! A természet védelmével érintett minden szakterület összefogására buzdított.

Az összefüggések mélyébe Vida Gábor akadémikus, az ELTE egyetemi professzora világított genetikai ismereteinket élesítve, és mutatott rá az újabban rendkívüli fontosságúnak felismert fajváltozatosság kérdéseire, elismerve e téren a Sopronban képviselt szintet. Óriási felelősség terheli az erdőgaz-

daságot a természetes génfenntartás terén. A jövő kutatásainak ehhez kell lehetőséget nyújtaniuk.

Mátyás Csaba, egyetemünk professzora nemzetközi áttekintést adott a világon folyó erdőgazdálkodásnak a természetre gyakorolt hatásáról. Értelmezte az e téren keletkezett új fogalmakat, és vázolta az e téren szükséges intézkedéseket. Ki kellett térnie a hazai helyzetre is, és kemény szavakkal ítélt el a túlzott erdőprivatizációt, valamint az erdők részvénytársasági rendszerben való kezelését. Figyelmeztetett, hogy a természetvédelemnek ára van – „ökölógiai gazdaságtan” kialakítását kezdeményezte.

Schmotzer András elnökünk a természetvédők részéről az erdőgazdálkodásunkat érintő, korábban felvetődött ellentmondást – rablógazdálkodás, sikerágazat, Bükk-fennsík tarolása stb. – igyekezett tisztázni, és mutatott rá, hogy eddig folytatott vadgazdálkodásunk mennyire veszélyeztetett mind erdőgazdálkodási, mind természetvédelmi törekvéseink eredményességét.

* Készítette aKecskeméti Erdőfelügyelőség kollektívája.

A szervezők részéről vitaindítóként *Barátság Gábor* az FM eddigi ismert álláspontját képviselte, *Kállay György* a MME főtitkáránt a társadalmi igény közvetítését és egyesületi módszereik átadását kínálta egyesületünknek. *Haraszthy László* mint a WWF magyarországi képviselője korábbi megnyilatkozásaival kapcsolatban keletkezett félreértéseket tett helyre, szorgalmazta a társadalmi igények megfigyeltetését, és a konferenciához hasonló, további rendszeres nézettségét, egyeztető, szorosabb együttműködést támogató megbeszélésekre buzdított.

A hosszúútra nyúlt *Bordács Sándor* az MMI állásfoglalását olvasta föl és a származási körzetek felülvizsgálatát sürgette. *Czajlik Péter* a nyugati irodalom köréből megismerését tartotta szükségesnek. *Varga Zoltán* professzor (KLT) egységes erdészeti és természetvédelmi törvényt sürgetett, és a szemléletben, kutatásban egyaránt a táji lépték megvalósítását. *Rakonczay Zoltán* a korábbi jó kapcsolat megszüntetését sok erdésznek a természetvédelmi hatóság köréből való távozásától érezte, elítélte az erdők privatizációját és az állami erdőt mentesíteni kívánta attól, hogy a fél országot ellássa. Egy főhatóságot kívánt előre és természetvédelemre. *Dr. Papp Tivadar* minden erdőgazdasági körhöz külön finanszírozását, költségkihatást tekintve vevő megfizetését kívánta.

Dr. Solymos Rezső az Európába vezető úton a természetközeli erdőgazdálkodás megvalósítását tartotta kötelezőnek. Ennek irányelvei kibontására irányuló kiselőadását idő

hiányában sajnos nem tudta befejezni, de végül új erdészeti-termesztvédelmi politika kidolgozását javasolta. *Gerety Ferenc* ez utóbbi megítéléről tájékoztatott, és ő is intézményes együttműködést kívánt. *Nagy Szabolcs* az új erdőtelepítéshez előzetes hatástanulmány készítését javasolta. *Szabados János* készséget látott a társadalomban a természettel szembeni igények megfigyeltetésére, és a szakma élénk közreműködését kérte a készülő törvények előkészítésében. *Varga Béla* rámutatott arra, hogy nem az erdő és a vad között van ellentét, csak az általuk elérhető jövedelem között, és erre megfelelő javaslatokat tett.

Öt János az erdő magántulajdonlásában a szakmai érdek háttérbe szorítását vélte felfedezni, és ennek minél kisebb mértékű szorítását javasolta. *Agócs József* kijelentette, hogy a specialisták kora lejárt, generalista szakemberek kelljenek az erdészeti-vadgazdálkodás-termesztvédelem közötti szakadék megszüntetésére. Ez a szintetikus tudomány az erdészetben kialakult, már csak hozzáértő csapat kell, egységes törvényi szabályozásban. *Magas László* sürgős intézkedést kért a Szigetközben megindult és a következő 75 nap alatt végbemenő természeti katasztrófa megelőzésére. *Kovács Gábor* új, a megváltozott szemléletnek megfelelő erdőtelepítési program készítésére tett javaslatot.

A vita zártával önként vállalkozókból bizottság alakult a rendezvény mindvégig elhivatottan vezetett *Kárpáti László* elnöklétével az elhangzottak figyelembevételére, a megfelelő állásfoglalás kialakítására. Ezt a következőkben adjuk közre.

Az erdőgazdálkodás és természetvédelem című konferencia ajánlása

1993. január 9.

A társadalomban élő erdőkép ma már más, mint néhány évtizeddel ezelőtt. Az erdő immateriális szolgáltatásai kerültek előtérbe. A föld környezeti állapota és a társadalmi igények követelik az erdővel kapcsolatos elvárások újraértékelését. Ezért a konferencia az alábbi ajánlásokat fogalmazta meg.

1. Az Országgyűlés 1993-ban egyidejűleg alkosson Erdőtörvényt és Természetvédelmi Törvényt, a természeti környezetre vonatkozó egyéb törvényekkel és koncepciókkal összhangban.

2. Az új Erdőtörvénynek az erdők fenntartását, gyarapítását, minél szélesebb körű társadalmi hasznosulását biztosító olyan szabályokat kell tartalmaznia, amelyek a közösségi erdőkre az általánosnál szigorúbb körülményeket írnak elő.

3. A társadalmi igények legteljesebb kielégítése érdekében minimum 1 millió hektár területen kinstári erdőgazdálkodást kell megvalósítani.

4. A jelenlegi erdőkben esedékes felújítását és az új telepítését az őshonos fajoknak megfelelő termőhelyen őshonos fajokkal kell alkalmazni.

5. A tartamosan működő és szolgáltatásokat adó erdei ökoszisztéma fejlesztése, fenntartása nem lehet csak a fatermesztés

eredményességének függvénye, a környélési feladatok teljesítéséhez a társadalomnak hozzá kell járulnia. A pénzügyi támogatás elmaradása az erdei ökoszisztéma sérülését és a társadalom közérzetének további romlását idézi elő.

6. A meglévő természetközeli erdeink jellemző erdőtürelésükben 1993-tól erdőrezervátum-hálózatot kell fenntartani.

7. Az új erdőtelepítéseket elsősorban őshonos fajokkal a mezőgazdasági átalakulás során felszabaduló szántóterületeken kell megvalósítani. Az egyéb területek erdősítése előtti természeti értékelést kell végezni (rétek, gyepes stb.). Mielőbb meg kell vizsgálni a csatlakozási lehetőséget az Európa Közöségi erdőtelepítési programhoz.

8. A természetvédelmi oltalom alatt álló erdőkben olyan gazdálkodást kell folytatni, hogy ott a természeti értékek fennmaradjanak és potenciális természetes vegetáció jöjjön létre. A fahasználati tevékenységet vegetációs időn kívül kell végezni.

9. Az ország 0,6%-át kitevő, különös természeti értéket képviselő területen meg kell akadályozni az őshonos fajok területének további csökkenését, illetve a fatermelvényeket jelenlegi kiterjedésük felére kell fokozatosan visszaszorítani.

10. Az erdőt egységes egészként kell kezelni a benne folyó minden tevékenységgel együtt, ennek megvalósítása érdekében például vissza kell állítani az erdő természetes vadlétartó képességének megfelelő vadlét-számot és fajösszetételt. A vadfajok biztonságos fennmaradását garantáló szint feletti vadállomány tartása a természetvédelem alapvető érdekei ellen való.

11. Sürgősen felül kell vizsgálni a jelenlegi vízkormányzási gyakorlatot, és ahol az még lehetséges, helyre kell állítani a korábbi kedvezőbb hidrológiai viszonyokat és a természetis táj-ökológiai viszonyoknak megfelelő természetes potenciált.

12. Az ország területének 18%-át kitevő erdőterület, valamint a megnövekedett társadalmi és környezetvédelmi igények szükségessé teszik az erdészeti államigazgatási helyzetének megerősítését önálló erdészeti főhatóság létrehozásával. A szakmai és társadalmi igények megvalósítása csak egy független, státuszában megerősített erdőfelügyelet és erdőtervezés fenntartásával biztosítható.

13. A kinstári erdőkben a természetvédelmi feladatok végrehajtásába az erdészeti szakszemélyzetet be kell vonni.

Az erdőgazdálkodás és természetvédelem c. konferencia alternatív ajánlata

A társadalom Erdőképe ma még mindig hiányos és torz. A hagyományos viszony további erőltetése ember és erdő között emiatt már közvetlenül fenyegeti a földi életet. A bioszféra állapota – az eddig önkényesen kirekesztett kutatások eredményei szerint – *kölcsönös előnyökre való sürgős átterést* követel. A hagyományos tudományágak eredményeinek szintéziséből és az új szemléletű bioszféra biológiai kutatásokból az alábbi ajánlások következnek:

1. Az ország politikusai sürgősen vegyék tudomásul a bioszféra azon törvényeit, amelyeket a különböző tudományok tártak föl a magunk és a földi élet létfeltételeinek előállításában, és ezekkel a törvényekkel váltsa föl a jelenlegi alkotmányt.

2. Ez a bioszféra-alkotmány előírja a bioszféra minden maradékának mentesítését a hagyományos emberi tevékenység alól,

valamint az ép, az egészséges, a tartós létezés feltételeinek megfelelő állapot regenerálásának sürgős megkezdését követeli meg.

3. Ahogy ember nem lehet emberek tulajdona, úgy a társpopulációk sem, az ökoszisztémák és a bioszféra – mint az élet magasabb szerveződési szintjei – pedig semmiképp sem lehetnek emberek tulajdonai. A helyes viszony a társpopulációkkal az élelmi hálózati egyenrangú együttműködés a magasabb szerveződési szintek optimális állapotának helyreállítása (majd ezután fenntartása) érdekében.

4. Fatermesztést, vadtenyésztést, vízrendezést stb. a jelenleg Erdőként nyilvántartott területeken, legsürgősebben az ártereken az erdő élelmi hálózatainak és talajának regenerációja alá rendelve kell végezni. A külön természetvédelem így szükségtelenné válik.

5. Az erdővel való új viszony kialakítása, kikísérletezése céljából minden ökoszisztéma-típusban rezervátumot kell kijelölni és fenntartani.

6. A beindítandó munkákat az egész társadalomnak közös erővel kell végeznie.

7. Létfeltételeink előállításának hagyományos módját a minimumra kell csökkenteni. A felszabaduló parlagterületeken is a természetes ökoszisztémák regenerálódásának beindulását kell segíteni.

8. A feladatok megoldásához mindenféle önkéntől (politikától) mentes intézményi (döntéshozási, kiképzési, ellenőrzési) fórumokat kell létrehozni.

9. A program világmérető kiterjesztésére kell törekedni a másutt már beindult hasonló törekvésekhez való csatlakozással.

Agócs József

Pályázati felhívás

Az „Ember az Erdőért Alapítvány” Kuratóriuma

pályázatot hirdet olyan szakmai dolgozatok benyújtására, amelyek témája a természetes vagy természetszerű erdők felújítása, ápolása, állománynevelése.

A pályázatra olyan írárok nyújthatók be, melyek a témával összefüggő saját megfigyelési eredményeken alapuló újszerű szakmai nézetet, álláspontot fejtenek ki, és eddig még nem publikáltak, továbbá a szerzők nem főállású kutatók.

A pályázatokat 1993. október 15-ig kell eljuttatni a kuratóriumhoz.
Cím: Ember az Erdőért Alapítvány 1055 Budapest, Kossuth L. tér 11.

A pályázatok elbírálására

a kuratórium elismert szakembereket kér fel.

Az eredményről a pályázók írásban kapnak értesítést.

A kuratórium a bírálóbizottság javaslata alapján a legjobb munkákat az alábbi díjakkal ismeri el:

I. díj:	50 000 Ft
II. díj:	30 000 Ft
III. díj:	10 000 Ft